

N° 26.

Pirmdeenâ 28. Juni

1865.

Gekschsemimes sunnas.

No Nihgas. Zahna deenâ, 24tâ Juni tè Schlabu basnijâ Widsemmes jaun'-iewehlehts un apstiprinahts general-supridents Dr. Kristiani pehz basnijas likkumeem tilla ewests sawâ angsta amata.

No Nihgas. Baltisku guberniju komiteja effoht nospreeduse un augstais Keisers un apstiprinajis un pawehlejis isdarriht schahdus likkumus: 1) semmju skohlu wirswaldischana doht to warru, pamasttim eetaisicht wissmasak weemu draudses-skohlu Lutteru draudses us 500 wihrischku galwahm weenâ voi pa wairak draudsehm lohpâ; 2) semmju draudsehm wehleht, vaskas no klausibas semmes preefsch scho skohlu eerikteschanas ne wairak fa 3 puhru-weetas preefsch latras skohlas — ja muischneeks to nedohd pa welti — pascheem ismelleht un nemt, tomeht ar schahdu sunnu, ka sai schahdu semmi nebuht neaemm no wissu-waijadfigas semneelu mahju semmes un 3) par schahdas panemtas semmes atlihdsinashanu, ja walste ar to, kam ta peederreja, newarr salihgt weenâ prahtha, pehz Wid. semn. lilk. § 44 no 1860 gadda lai ta peedriga teesa nospreesch.

No Nihgas. Muhsu semkohpibas leetu israhdischana 22trâ Juni pabeidsahs ar to, ka pehz puus-deenas pullsten 4 wehl-tahs nospreestas gohda-maffas isdallija par maschihnahm, mescha-lauku- un dahrstu-augteem. Kas gohda-maffas dabbujuschi, to tik nahloschâ nummuri warresim isstahstiht. Pa tahm astonahm israhdischanas deenahm gan kahdi 27 tuhstoschi zilwei tè bijuschi flattitees un eenahza no teem 10,000 rubli, ar to gan, sinnams, wiss tas naw atlihdsinahs, to schi eetaisischana un isrihlo-

schana maffaja. Ka schi pirma israhdischana til labbi isdewusehs, tad gan warr zerreht, ka pehz kabdeem gaddeem preefschwojim atsal to obtru; bet sinnams, ne til ahtri, jo tad mas ween to starpibu manntu, zil tahku wiss us preefschu gahjis; to til tad warr labbali nossahrst, kad pehz wairak gaddeem atsal tahdu israhdischana isrihko. Sewischli tas ja-peeminn, ka tahdu isrihloschana naw wis ne tahdu maja leeta un no teem tuhstoscheem, kas schoreis tè bijuschi flattitees, gan mas ween buhs tahdu, kas saprattihb, zil leelas ruhypes un yuhliku ta barrija isrihloschanas komitejai.

No Leepajos. Leepajneeli, kur nelaiks Leelirsts Krohna-mantineels Nikolai Alekandrovitsch diwi reis padishwojis tais gadtôs 1860 un 1862, noschekloschanas grahmatas ralstijuschi Keiseram un Keisereenei, un nospreeduschi: 1) 4 werstes no Leepajos mescha tai weetâ, to nomirris Leelirsts heest apmeklejis un las winnam patilluse, uzelt peeminaas-sibmi; 2) Leepajas preefsch-gimnasiuma skohlu, to Leelirsts labprah tpmeklejis un ar daschahm waijadfbahm apdahwinajis, nosault par „Nikolaja preefsch-gimnasiuma“ skohlu; 3) pee konsula Schnobela mahjas, kur Leelirsts tais gadtôs 1860 un 1862 dsihwojis, peelikt marmora tapeli, kur tas notikums apsibmehts; un 4) to pehrschanahs-mahjau juhmallâ, to Leelirsts 1860tâ gadda bruhkejis, nosault par „Nikolaja pirti.“ Augstais Keisers pawehlejis Leepajneekem pateittees par winau mihestibu un winau nospreedumus apstiprinajis.

No Pehterburas rafsta, ka nomirruschani Leelirstam Krohna-mantineelam par peeminau effoht

ihpascha peeminas - meda je kulta. Weenâ pufse effoht nomirruscha Leelfirsta gihmis redsams un lassams winna wahrs un d'simfchanas deena un gads, un ohtrâ pufse redsams kaps, us ka Deewa ajs no augschenes noskattahs un tur apkahrt tee wahrdi: „Laws prahs lai noteet.“ Appaksch kappa lassami tee wahrdi: „Nomirris Mizza pilsschta 12tâ April 1865.“

Augstee Leelfirsti Aleksei Alessandrowitsch un Nikolai Konstantinowitsch schogadd sawu prohwes-braukschana us farra-fuggeem nahkoscha mehnesccha widdü eefahschoht.

Ahrsemmes finnas.

No Schleswig-Olsteines raksta, ka tas Pruh-schu strihdis ar Ehstreikeem pahr Schleswig-Olsteines waldischana effoht us kahdu brihdi apstahjees, gan tadeht ka weeni ohtru padohmeem irr gluschi pretti; tee zitti mantineeli nebuht negribb weblecht, ka Augustenburgas erzogs tur buhs palist un d'schwoht pa to laiku, samehr scho semmju taudis fasauks, lai paschi issalka, furru no winneem tee gribboht par waldischana. Ehstreiku waldischana negribb, ka Augustenburgi buhs isdfiht un tadeht nu Pruh scheem ja-isdohma zits padohms, ka pee sawas gribbes tift. — Schleswigas seemela pufse starp Wahzeescheem d'shwo dauds Dahni. Schee Dahni, sinnams, ka jau Dahni, turrahs us sawas tautas pufsi; warr buht, ka ta waina arr nemas naw til leela, ka Wahzeeschi, Dahnuus eenihdedami, to eerauga. Amises daudrina, ka schee Schleswigas Dahni Wahzeeschus kaitinajohnt nemeeru zeldami un teizotees, ka winneem taggad effoht ta patte wassa, kas agrak teem bijuse Dahnu waldischanas laika. Moltrup zeemâ bijuschas kahsas, tur kahsineeli mahju puschojuschi ar Dahnu farrogeem, — no polizeja ganitt drihs nonehma; turpak us kahsahm bijis kahds padschts Dahnu kungs, kas fazijis, ka winsch tadeht ween effoht atnahjis, Dahnuus un winnu draugus paslubbinah, lai lihds derrigam laikam. pazee-schotees. Wehl dauds zittas weetas Dahnu farrogt un Dahnu sihmes pee zeppurehm teekoht gaismâ zeltas, kas dohd eemeslu us fildahm; zittur atkal Dahni Wahzeeschus kaitinadami, dseedohf sawu tautas-dseesmu, zaur fo izzellotees affinaina kaufchanahs. Tadeht nu waldischana to wissu zeeti un pee leelas strahpes aisleeguse.

No Franzischu semmes raksta, ka Kreewu semmes augsta waldischana ne ween to pilli, fur augstais Krohna-mantineels nomirris, bet wehl tahs tscheteras zittas pillis, so Kreewu waldischana isgahjuschâ seemâ ihrejuse, pawissam nopirkuse un par wissahm aismakjuse 2 millionus franku jeb pufsi millionu fudr. rublu.

No Parishes. Franzischu raksta, ka Kreewu waldischana pagehroht, lai schee atdohdoht Kreewu semmes teesahm to slepkaivu, kas Kreewu ministera

sekretehri Parihsê nokahvis (lassi 17tâ Nri.). Winnatad ismeljejuschi, kam ta teesa ihsti peekrihstoht un gruntigi pahrdohmadami atshstoht, ka Franzischu teesahm peederroht to grehzineku noteefah, jo Franzischu teesu rohla winsch jau effoht no pascha pirma galla un ta probjam.

No Englandes. Ur fuggi no Japanas te atnahluschi 19 Japaneeschu jaunekki, no 14 lihds 20 gaddus wezzi, kas te Englande gribb mahzitees un studeereht waijadfigas finnas un flumstes. Irr prah-tigi jaunekki, kurre leelaka daska Englandeeschu wal-lodu tik taht saproht, ka labbi warr farunnatees. Atkal pee ta redsams, ka schi tahka semme wezzu eenaidu gribb mest semme un ar to wezzo paftauli, Eiropu, faderretees, sawus dehslus schurp suhtidama, lai mahzahs Eiropeeschu gudribu un eeraschas pasiht.

No Londones raksta, ka nahkoscha mehnesccha heigas gan jau buhschoht leelais Amerikas telegraafs gattawas un warreschoht to bruhleht. Bet zil warren dahrga massa jamalha par scho telegraafa finnoschanu! Par tahdu sinnu, kam tik 20 wahrdi jeb wehl masak, buhs jamalha 20 mahrzinas sterlinu jeb 120 rubli! Arri tas wehl jasinn, ka schinnis 20 wahrdos nedrihst buht wairak, ka 100 bohltabi. Kad par 20 wahrdeem kahdi wairak, tad paheji ja-aismalha pehz bohltabu skaita. Naw jabebla, ka tahdu peetrubks, kas tahdas dahrgas finnas laidihs no weenas pusses us ohtru.

No Amerikas. Ka dumpja ugguns pagallam psehsts, to lassitaji jau sinn. Pehdigais stiprais Wehrgu-walstneelu generalis Kirbi Smitt, kas Seemelneeleem wissbeidschoht padewahs, gan bij leelijees, ka winsch jau ta nepadohschotees, ka leelakais generalis Lih padeweess; winsch gahdaschoht, ka tapat karra-wihri, ka arri zitti semmes eedshwotaji bes skahdes un ar gohdu teekoht atkal wezzas pehdas. Bet nu padeweess un sawus saldatus atlaisdams, schehlojahs, ka ne-effoht wis ta isdeweess, ka winsch bijis nodohmajis. Effoht zerrejis Telsas semme atrast drohschus pulkus, kas tam palihdseschoht Wehrgu-walstneelu taifnibu aissahweht, bet tee wissi no scha padohma effoht atkrittuschi. Kad us teem sakka: „Juhs paschi sawu zeltu effat iswehlejuschi; gan tas bij negudri darrihst, bet pee tam japaleek. Kaut tas jums nebuhtu pehzak janoschehlo! Genaidneels nu paneims juhsu semmi un sawus likkumus jums us-speedihs. Juhs finnat, kas taggad jums jadarra. Greeseetees atpakkat pee sawejeem, nemmeet meera laika darbus preelschâ, vallaufet likkumus un pa-lihdsheet, ka atkal wiss eet pehz fahrtas un Deewspats lai dseedina tahs wainas, kas muhsu fahlohsitai tehvu-semmei tikkuschi.“ — Kad saldati dab-bujuschi finnaht, ka schis padeweess, tad saweem wirs-nekeem ar warru uskrittuschi, lai lohni ismatka. Tee uslaususchi waldischana magasihnas, nehmuschi erohtschus, drehbes, prwijantu un lohltwillu preelschewis, un pulkeem aissahjuschi pahr rohbeschu us Melkstu

pee Duareza. — Pee presidenta Dschonsona atnah-fuschi Neegeri no Richmondas un schehlojuschees pahr teem warras-darbeem, so tur karra-teefas winneem darroht. Generali schohs pa simteem bahschoht zettina un nedohdoht nelaahdu palihdsibu un winneem nesslahjotes taggad nemas labbal ka zittureis wehrge-lehdes. Presidents atbildejis, ka winsch teem par labbu darrischoht so ween eespelschoht; bet winneem pascheem arri waihagoht pazeestees schinni pahrwehr-tischanas laikä, kur daschadi noteckohrt, ka gan ne-waijadsetu; bet pazeetiba effoht tahs stiprakabs sahles, ar so to wissu warroht uswarreht.

Zittas eekfch- un ohfsemmes finnas.

No Nibgas. Muhsu Fahnu-preeki schinni gaddä isdewahs ittin labbi zaur to, ka abbäss deenäss bij jauks un patihkams laiks. Gan zerrejam, ka zaur to aufstu pawaffaru muhsu pukku-tirgus palif-schoht tulfschs, bet kad tirgu apfattijam, tad wiss israhdiyahs zittadi, jo netruhla itt nelas no wissa, kas schinni laikä us tirgu mehds buht. Kad Fahna deena pagahjuſe, tad mums pilſehntneleem ta pa-rahdahs, ka wissi ta gadda jaukase wassaras-preeki effoht pagallam. Gan wassaras beigumä mums wehl atleek trihs preezigi wakkari, tas irr tas ahboku-tirgus (Hungerkummer), bet tohs tad jau flaitam pee ruddens-preekeem.

No Kursemmes rafsta, ka 28ta August meh-neschä deenä f. g. Kursemmes semkohpibas heedriba noturrefshoht darbu- un wesumu-sirgu israhdischanu Sehlabstatte; schahdeem sirgeom waihagoht paschu audsinateem buht un tee, kas labbus buhs usaudsi-najuschi, dabbuhs gohda-makfas. Teem, kas sawus sirgus wedd us israhdischanu, waihaga no sawas muischas waldischanas wi pagasta teefas peenest tahdu apleezinashanu, ka winni pateeſi paschi tohs sirgus audsinajuschi.

No Pehterburas rafsta pahr to, ka daschäss malläss kreewu semmē taggad israhdotees schagadda plauschana. No Woroneshas gubernijas rafsta, ka tai nakti no 23sha us 24tu Mai aufstums bijis 4 grahdus stipris un tas nopohtijis daudis dahrja-auglus. Pastahwigs faufums-druwas ta ishaltejis, ka daudis semmturri sawas druwas usarruschi tapehz, ka no fejhuma nelas naw usnahzis. Auglu kohleem lappas wehlu isplauka un schahs lappas tahripi gluschi noe-hda. Orelles gubernijä tapat effoht leels faufums, kas jau 44 deenas pastahwoht un draudoht wissu plauschanu pohstiht. Kostromas gubernijä atkal leetus un aufstums nepatahwis wassaraju feht un Tschuchlowas aprinkli libds 29to Mai sahle wehl nebijuse redsama, seemas fehja flifta un wassaraja wehl nemas fehta. No Poltarwas gubernijas atkal melsdehts, ka tur pulks pettu gaddijees, kas ne ween tai laudsas sakrautai labbibai graudus, bet arri salmus apehdoht. No Pohlu semmes rafsta, ka tur wisszaur issflatto-tees us fliftu plauschanu un ka tik Warschawas kreise

israhdotees labbal. Gaifs zittas weetas schinni gaddä effoht tik nepatahwigs, ka wehl nelad nebijis. Ker-jones gubernijä pebz Aprila aufstuma eestahjees Afrikas farstums un ja ta ilgi pastahweschoht, tad wiss buh-schoht pobsta. Wosnessenskas kreise tai nakti no 13ta us 14tu Mai us uhdeneem ledbus gaddijees, bet pa deenu bijis tayds farstums, so nemas newarrejuschi panest. Zittas weetas schibdi uspehrkoht labbibu kur dabudami, lai warretur labbu pelau dsicht un arri jau eetrahpijies, ka maise, kas malfata ar 23 kap. par puddu, us reis paliskuse 50 kap. dahrga u. t. pr.

Wehl no Pehterburas. Ka Pehterbura wehl plohsahs ta nikna fehrga, pahr so sawä laikä jau stahstijam, to israhda ta finna, kas stahsta, ka 13ta Juni Pehterburas slimneeku nammös wehl bijuschi 3720 slimneeli. Mirruschi 13ta Juni 80 un 14ta 71 zilwei.

No Kijewas rafsta, ka no 3sha April libds 20tu Mai Kijewas gubernijä notifikuschi 117 ugguns-grehli; 7 schahs nelaimes gaddijuschaahs pilſehntas un tahs zittas wissas semneeku zeemös. Slabde, kas zaur 113 ugguns-grehkeem zehlusehs, effoht 232,550 rublis leela. Bes ta wehl nodegga 575 desseitines mescha un arr' dauros zilwei nelaigmü gallu dabbuja, uggunis; tai ugguns-grehkä, Orlowzi zeemä ween sadegga 16 zilwei.

No Wahzemmes. Bahdenes walsté pee Willingenes irr kolonija, so nosauz Königsfeld un kur labdi 400 Ernuhteri jeb brahlu-draudses pederrigi dsjhwijoht. Schi kolonija tur jau 50 gaddus pastahw un pa wissu to lailu schahs kolonijas eedsihwotaji polizei-teefahm nelaahdu gruhtibu ne-effoht darrijuschi, jo tur nelaahds sohdams grehks woi launums ne-effoht notizzis, nedj lahdas suhdsibas zehlusehs, nei lahda kihlaschana notifikus; arri deedelneeka tur neweena ne-effoht. Kaut jel no dauds weetahm tahdas finnas warretum daudsinaht!

No Steiermarkas, Chstreiku walsté. Tur lahdam wihsa-andelmannim, Anton Schabert wahrdä, usgahja nejauschä tahda nelaime, zaur so tas sawu dsjhwibiu pasaudeja. Winsch sawä pagrabä no warren leelas wahtes wihsu gribbeja nolaist masalbs traufds. Bet tappu iswelkoht isluhsa wahtes dibbenam gab-bals un wihs straumehm gahsahs ahrä ta, ka pagrabs dris ar wihsu peepluhda. Schabertam siveze bij nodsiiffuse un sawäss bailes durris newarredams atrast, tas turpat pagrabä wihsa noslihka.

No Baireeschu walstes, Wahzemme. Par wehru-lifschana tahdeem, kas pa dselsu-zetta brauk-dami behruus libds nemm. Lindoras dselsu-zetta, lab patlabban rinda no statfiona gahja probjam, trihs gaddus wezs behruis iskritta zaur waggonä lohgu. Rahdas tahs bij bailes wezzakeem, kas tai paschä waggonä fehdeja un ne atslattitees newarreja, kas ar winni behru notizzis, jo reisneeku waggoni ar wehja ahtrumu skrebja arween tahtal probjam. Ohra-

statcionā atnahkischeem telegraaf nessā to apmeerindamū sianu, ka behrns effoht bishws atrasts; galwā gan tam tikkuse māsa waina no tahs frishanas, bet zittabi effoht sveils. Wezzaleem us sawu behrnu bij tēpat japealeek gaidih, tamehr nahkofcha reisneku reisa teem behrnu atweddā klah.

A m e r i k a .

III.

I. Woi wehrgu-walstneelu presidentim Jeffersonam Dahwis dalka pee Bootha slepkawibas darba, jeb woi nau dalka?

Taggadejs presidents Dschohnsons stipri pahrelegi-nahs, ka Jeffersons irr Bootha beedris. Jo Dschohnsons Jeffersonu un wiina beedrus ar flaidreem wahr-deem apfuhdsejus, ka minni pee Linkolna nolauschanas tee uskurrinataji un skubbinataji bijuschi. Dschohnsons arri leelu matsu sohlijis teem, kas Jeffersonu un wiina beedrus faklerschoht.

Gan tee apfuhdseti pretti runnajuschi un Dschohnsonam pahrmettuschi, ka minni presidenti Jeffersonu meklejohi nokaut, lai gan ne winsch ne wiina draugi wainigi effoht. Minni arri leelabs, ka ar labbu prahlu labbasas ismekleschanas deht gribboht preefsch teefahm nahlt, ja wiinneem tils apgalwohts, ka ne weens tohs neaistifchoht.

Tomehr Jeffersons kā rahdahs pee slepkawibas darba lihds-sinnatneeks bijis. Ka Booth ar tahdeem zilwekeem sadraudsechts bijis, kas ar Jeffersonu sa-beedroti bijuschi un kurreem Jeffersons lohni maffajis, tas jau flaidri irr ismeklehts tizis.

II. Besdeewibas pa piljam noteek pee wehrgu-walst-neekem. Jeffersons ar saweem beedreem irr behdsis. Bet winsch gudrā prahla 11 wahgus apkahvis ar naudu un ar dahrgahm leetahm. Schohs 11 wahgus winsch fewim lihds weddis. Woi tad schi manta winnam peederreja? Kas to dohs! Bet woi tad ta nau tihra besdeewiba, swescho mantu aisewest?

Un tomehr schi leeta kā neeks rahdahs prett to nedarbu, ko wehrgu-walstneels Blakburn gribbejis is-darriht. Winsch dseltano drudsī seemelneekos gribbeja ewest. Wihrs tadeht tahdus spilwenus un drehbjugabbalus fewim gahdaja, kas tahdeem zilwekeem bij peederrejuschi, ko dseltans drudsīs bij apkahvis. Dsel-tans drudsīs irr lippiga sehrga. Kad slepkawam buhtu isdeweess, schahs drehbes seemelneeku pilsfehtās ewest, tad seemelneeki pa tubkstoscheem buhtu mirruschi. Labbal' leebleem gabbaleem pretti stahtees, ne kā dseltanam drudsīm. — Ak tanu leelu besdeewibu! Kaxxa laikā wihrs wiham drohschi pretti eet. Bet schis slepkawneeks tumfibā ar drehbjugabbaleem strahda. Winsch no pakkatas peeleen klah im nolauj ne weenu jeb ohtru zilwelui, bet wesselus zeemus un pilsfehtas! Paldees Deewam, ka schim zilwelam nau isdeweess. No teem 10 schirksteem, ko winsch ar drehbehm pil-dijis, 3 jau effoht atrasti im semme cerakti.

III. Seemel-Amerikas brihw-walstis wehrga nemma-

mas leetas fataisahs un gattawojahs. Deenas widdus pufse Seemel-Amerikas brihw-walsti Mechikas wal-si ba par rohbischneezi. Baur Franzuschu keisera Napoleona III. palihgu Austreeschu prinzip schai semmei par waldineeku palizzis. Starp Seemel-Amerikas brihw-walstim un starp Mechikas atrohnahs Techas-walstiba. Schi semme agrak stahweja us sawahm paschahm fahjahn. Bet jau preefsch fahdeem gad-deem Seemel-Amerikaneeschi wissu Techas-semmei no-rihjuschi un sawahm brihw-walstim peefkaitijuschi. Gan Techas-semme leelaka ne kā wissa Franzija. Bet Seemel-Amerikaneescheem irr leels wehders. Lee wehl nau pee-ehduschees un kā rahdahs arri wissu Mechiku griff noriht. Jo taggad dauds weetās pa Seemel-Amerikas brihw-walstim saldati teek peerakstitti, kas us Mechiku griff aiseet. Kas ta tahda peerakstischana? Un tadeht farra-wihri ween teek peerakstitti! Schi miiklu drihs warr usminneht. Sweschu semmi bes farra-wihreem newarr ne uswarreht, ne panemt. Skaidra leeta: Seemel-Amerikaneeschi Mechiku griff peesawinatees. Jau arri awises wissi wirsneeli un saldati, kas us Mechiku griff aiseet, teek pastanoti, lai sawas adreses peefuhtoht pallaueeklam M. Waschintona pilsehtā. Schis palkawneeks laikam buhs tas farra-waddons. Bittas awises gluschi flaidri falka, ka farra-pulku buhschoht fataisht.

Jau arri Franzuschu awises paleek nemeerigas un leelabs, ka Franzija schahdeem tahdeem pasaules skrejejeem muhscham nolauschahoht Mechikas semmei us-brukt. Jo Mechiku stahwoht semm Franzuschu wal-dischanas patwehruma. Franzuscheem arri Amerikas walkara-pufse irr fuggu-statstone. Awises peeminn, ka schihs fuggu-statstones jaunais wirsneeks ihpaschas pauehleschanas dabbuhs, ka ar sawu juhras farra-fpehku par to gahda, lai Seemel-Amerikaneeschi ne fahdu trakkibu nedarroht un meeru neisahrdohit. — Jaunakas Franzuschu awises attkal leedsahs, ka min-nehts juhras-statstones wirsneeks tahdas pauehleschanas effoht dabbujis. Tahs arri ne mas ne-effoht waijadfigas. Jo Linkolns wehl ihsu laiku preefsch sawas mirschanas Franzijai effoht apfohlijis, ka Seemel-Amerika sawus pirkstus pee Mechikas itt ne mas nebuhschoht peedurt. Un taggadejs presidents Dschohnsons tā pat runnajoh.

Bet schi tahda walloda mannim israhdahs tukscha. Mechiko irr Seemel-Amerikas brihw-walstu rohbisch-neeze. Seemel-Amerikaneeschi muhschigi fahrotaji pehz-nahburgu semmehm. Itt kā minni Techas semmi un jau agrak' dauds zittas semmes panehmuschi, itt kā tas tā klahlohs, tāpat minni arri ar Mechiku barrihs. To gan drohschi warr fazzicht, ka wissi Seemel-Amerikaneeschi pehz Mechikas fahro. Minni tā kā no eelschenes us fahdu fahroschanu juhtahs usflubbinati. Tahda fahroschana, kas ne no ahrenes teek usflubbinata, bet kas patte no fewis zellahs no eelschenes — tahda fahroschana ik reis mehds pee-pilditees. Kohls pats flubbinajahs pee augschanas

un kohks aug — wisseem laekleem par spilku. Tä pat arri Mechiko Amerikas brihw-walstum valiks par lohzeckli. — Tomehr tē trihs leetas eegaumejamas:

1) Taggad Seemel-Amerikaneeschi diwōs lehgerōs schlihruſchees: seemelneeku- un wehrgu-walstneeku lehgeri. Bet kad Seemel-Amerikaneeschi isbarrihs, ko wianu ſirdis lahro, prohti kad Mechikas walsti us-bruks, tad abbi lehgerneeki ſaweenofees. Taggad gan zits zittu apſuhds un zits par zittu brebz. Bet flattat ween, kad farſchs buhs lahjās, woi mannim nebuhs taifniba, woi naidineeki tad nepaliks par draugeem, brahleem un beedreem.

2) Ko Eiropa, ko ihpaſchi Napoleons fazzihs, kad Seemel-Amerikas brihw-walstis Mechikas waldischanu nozels un paſchu Mechiku brihw-walstum peeflaitihs flaht? Wiffa paſaule gan sinnams pilnā laikla brehks, Napoleons laikam karra-ſpehku ſuhtihs us Mechiku. Gan tad sinnams tuhlſtoschi Franzuschi ar dſeltano drudſi ſiwechah semme nomirrihs. Bet to aiskaweht, ka Seemel-Amerikaneeschi Mechiku panemm, to ir Napoleons nesphej. Un kad nu wiſch irr gudris wihrs un labprahrt ne uſſahf, ko newarr zauri west, tad netizzu wiſ, ka Amerikaneescheem ſchinni leetä pretti ſtaheſeeſ.

3) Bet woi tad Seemel-Amerikas brihw-walstis heidſoht wiſſu Ameriku eerihs? Par to nau behdas. Ko wairak brihw-walstis iſplattifees, jo drihsaf tas brihdis flaht buhs, ka tahn atkal gabbalos buhs jaſakriht. Paſaules ſtahsti flaider mahza, ka tā ar ween notižiſ Laffitajus luhsu peeminneht Maſdonijas Lehnina Alekſandera un Franzuschi Keiſera Napoleona I. aplam leelu walſtib. Woi tahn gabhalos atkal nebij jaſakriht? Tadeht ne weens par to lai nebihſtahs, ka Seemel-Amerikaneeschi pahr leeku leelu warru eemantohs un zittas tautas ar lahjahm minnihs.

Wahr jaunas Gerdrutes baſnizas grunts-akmina likſchann, Rihgā.

Kad ſchi baſniza Peterburgas preefsch-pilſſata ſahufehs un ſapebz winnu par fw. Gerdrutes baſnizu ſauz, to ſtahſtös neatrohdam.

Par to rafſtös til 1413tä gaddā pahra wahrdū minneti un 1478, kad ſchis pilſſats no Pahwesta appaſſch lahstu juhga bij liſts, tad no Rehwales atnesta ſwehta elja un liſta us Gerdrutes baſnizas altara, no kurrenes to ar leelu profeſſionu pilſſata nonneſſuſchi.

Tai 19. Dezember 1589, tas bij tai laikā, kad Kriftus tizziba arri tē bij eedibbinata zaur Lutteru, noſpreeda, ka buhs uſtaſiht fw. Gerdrutes baſnizu, furra pirmoſ ſeemas ſwehtös 1591 pirmu ſpreddiſ ſazziha. Bet 1605. gaddā, kad Sveedru Lehninſch Karlis IX. Rihgu aplehgereja, ſchi baſniza tilka ſausita.

No ſcha laika lihds 1744tam gaddam par baſnizu rafſtös neatrohdam nekahdas ſinnas.

Lahdā gruhtā laika draudſe laikam ſapulzejahs Jefus- un fw. Jurra baſnizā, kas ap ſcho laiku zehlabſ, kamehr wiana ſewim preefsch tam apgahdaja ihpaſchu nammu, ko arween pahrlabboja un 1753ſchā gaddā uſtaſiht tohni ar ſtundu pulſteini un diweem ſwannameem pulſteeneem. Lai gan tai 14. Juni 1768. Ahr-Rihgā 300 nammus ugguns aprihja, kas arri paſchu preefsch peeze gaddeem uſtaſitu mahzitaja nammu aifnehma, tomehr ſcho baſnizu Deews glahba no leefmahm.

Bet tik tai 1779. g. draudſe apnehmahs uſtaſiht jaunu kohka baſnizu, furrai tai 8. April likka grunts-akmini un tai 24. November 1780. Kreevu ſemmes Keiſarenes Katharinas II. wahrdā deenā uſehla fanzeli un tohna gaili un tai 29. August oħtrā gaddā baſnizu eeswehtija.

Tomehr arri ſchim Deewa nammam nebij ilgs muhſchs. Tas nodegga lihds ar abbu pilſſatu daſtahm tai nafti 11tam Julijam iſeijoht un 12tam nahtloht 1812. Franzuschi karra, un nu draudſei bij atkal behdu deenas. Bet par wianu eeschehlojahs ta Wahzu beedribi "Ephonie," kas winnai patahwa fanahkt, dſeedaht un luht ſawā beedribas leela nammā, ko ugguns nebij aiftizzis un kas atraddahs agrakajā Laſaretes-eela, ko taggad ſauz par Nikolai-eelu un kas agrak peederreja tai Wahzu beedribai "Freimaurer." Tē draudſe pehz pahrzeestahm bai-lehm, behdahm un breefmahm pirmo reiſ ar ſawu mahzitaju Martin Berkholz fanahza tai 11. August 1812. Deewam atnest ſlawas un pateižibas uppurus, un tā wina nu tē arween fanahza, kamehr 1814. labbakus laikus zerredama ar iſluhtu miheleſtibas dahuwanu paſigu uſtaſiht jaunu kohka nammu Alekſandera- un Mihl-eelas ſtuhr, 80 ſohlus attahlu no taħs weetas, kur agrak Alekſandera eela no pilſſata puſſes pa labbu roħku ſtahweja un ko tai 24. Mai eeswehtija; bet 1817. zeenijami fungi J. M. Pander, B. J. Buckerbecker, B. C. Klein, A. Kröger un zitti ſametta naudu un apgahdaja baſnizai maſu tohni un diwus pulſteaus. Schinni baſnizā bij ja-elpesjahs draudſei, kas 20 gaddu laikla trihs reiſ tik leela paſiſtufe un jamahzabs atſħi to labbumu, kas draudſei teel no leelas pilnigas baſnizas.

Bet ſtarp wiſſeem laekleem, kas draudſei nekahwa jaunu kohka baſnizu uſtaſiht, bij naudas truhkums tas leelakajs. Lai gan draudſe patte un zittas pilſſata Luttera draudſes ſametta miheleſtibas dahuwanas, tad tik til dauds wehl nefanahza, zif pei baſniz- buhves wajjadſeja. Gan ſchinni laikla arri peezus munsterus (projektus) uſtaſiht preefsch jaunas baſnizas buhves, bet darbu newarreja ſahlt. Wiſſwairal tais gaddos 1853—1856, kad arri ſtarp muhſu pilſſata muhreem atſħanneja behdu ſinnas, newarreja uſ ſcho preek-adarbu dohmaht.

Bet tai 1863ſchā gaddā, lai gan wehl naudas til

dauds nebij, zil waijadseja, tomehr gaddijahs, ka draudses zerriba us jaunu basnizu augtin auge. Jo draudses kohpejeem, kas neapniluschi un nepeefuschi par to rubpejahs, nahza paligā augsti-zeenigs general-guberneera leelstungs Suworo w, kas pa-lihdseja luhgt augstu Keisaru, lai apstiprina to plahnu, ko winnam preefsch basnizas buhwes likla preefscha, ko taggad no muhra warr zelt tapehz, ka pilsfata walni noahrditi; un schis pats wisseem neaismirstams zeen. kungs isluhsa arri Keisara pawehli, lai tai weetā, kur 1813. basnizai grunts weetu eemehroja, kur leela kaleda-eela un basniz-eela sanahl kohpā, buhs wehl kahdas nahburgu mahju gruntes peenemt flah.

Af kahdu leelu preeku draudse jutta 1864tā gaddā, kad Nihgas birgeru mantas waldneeki 50,000 rublus peedewa flah preeku draudse kaptala, ka nu tuhliht warreja sahlt to ehku zelt, pehz ko draudse tik ilgi un karsti bij kahrojuse un ko tas muhrneeka meistars W. Krüger par 90,000 rubl. f. (bes dischlera darba eelfschypusse) apnehmahs ustaiflht pehz ta no pilsfata arkitelta J. Felsko isdohmata plahna.

Tai 12. Juli 1864. rihta agrumā, kad preefsch 52 gaddeem atpakkal schi basniza libds ar wissu pilsfata dattu bij palikufe par pelnu kaudsi, jau eefahla us basnizas buhwi taisitees. Baur leetus laiku darbs dauds reis tikkla kawehls un jau Oktobera sahluumā aufstuma deht darbs bij leekams pee massas, tak libds schai beenai buhwe weifusehs ta la tee dsillt litti grunts muhri jau redsami.

Par paleekamu peeminnu pehnahkamahm zillim schohs peeminnas rakstus eelissa tai stuhra alminē, ko tas tai 27. Merz 1846. nomirris melderu meistars C. M. Nehmte jau senn gaddeem preefsch tam bij nowchlejis. — „Peeminnas raksti, ko tai 28tā Mai schinni gaddā pee jaunas Gerdutes basnizas grunts almina eefwehthchanas eelissa grunts alminī. Tai gaddā weentuhkstosch aston simt' seschdesmit peektā gaddā pehz Jesus sw. dsmischanas un Kreewu semmes augusta Keisara Aleksandera II. 11tā waldibas gaddā tai laikā, kad grafa leelstungs Peter Andrejewitsch Schuwalow I. bij par Widsemmes, Iggaunu un Kursemmes general-guberneeru, kambar-junkurs ihstens stahtsrachts Dr. jur. August von Dettingen par zivil-guberneeru, wezzalajs birgermeisters Johann Christoph Schwarz par Nihgas rahts preefschneku, birgermeisters Karl Christoph Gross par Nihgas pilsfata basniz'teesas presidenti, zeen. wez. mahz. pee sw. Petera basnizas Dr. Peter August Poelchau par superdenti un par pilsfata basniz'teesas preefschneku, un par sw. Marias- un sw. Johana-gildas gohda mihtodamu birgeru waddoneem tee eltermanni Heinrich Schnakenburg un W. J. Taube, bet par gad. Mellgalwu beedribas eltermanni bij tas Nihgas rahts beedris August Hollander, schodeen 28tā Mai, tai peektdeena pehz wass. fwehltu aifwehles ar pateizigahm sirdim un firfinigahm luhschanahm schi peeminnas alminit guldinaja schinni Deewa namma weetā.“

Nu tad juhs muhri zellatees un paleekat par jauku basnizu draudsei, kurrā Deewa mahziba tiks paflud-dinata Kristus un Luttera garra un prahā. Lai aust un wairojahs Kristus draudses gaifma, kas aif-denn mahnus un wissus wezzus eeraddumus, kas libdsinajami nobalteteem kappeem pilni ar mirroru lauleem un wissadas negantibas. Itt ihpaschi schinnis grohsigōs laikōs, kur gaifmas gars jo wairak tahjās un präffa laika teesu un dattu, lai atwerram winnam sawas firds-durwis un faxemmam-winnu kā mihi kā weefu, kas mums preeku un ihgsmibu wari doht. Jo schahdā garra pawassarā irr preeks redseht tohs neschaitamus garrisas dsihwibas pumpurus un asnimus, kas laika fakrahjuschees. Wissuschehligais Deews lai palihds vabeigt to darbu, ko draudse winnam ustizzedama sahlu! Lai farga no bresmahn wissus, kas pee ta strahda un palihds! Lai Deews dohd, ka draudse wissos laikos schinni Deewa nammā atrastu tohs debbes wahrtus un tahs treppes, ko wez-jais. Dehlabz fapnī redseja un ka ta arri rihta blahsmā atmohdusehs ar tahdahm paschahm firds juschahanahm kā wissch warretu issault: „Ka zeenijama schi weeta, tē nav zits kā Deewa nams, tē irr tee debbehs-wahrti!“ Br.

Repeewilletees, Deews neleefahs af-meeetees.

Preefsch kahdeem gaddeem, kad Widsemme A. muischā leelu pilli buhweja, bija sanahkuschi darba-lauidis daschadi kohpā, gan jauni gan wezzi. Tahdā leela lauschu pulka teek daudsreis darbi darriti un runnas turretas, kas gan naw teizamas un Deewam patih-kamas; itt ihpaschi tas noteek fwehltdeenas, kad latris sawā wassā, warr eet un darricht pehz sawā prahā. Tā kahdā jaukā fwehltdeenas-preefschpussdeena sehdeja labs pulks no scheem strahdneku jaunelkeem sawā istabā ap galdu kahrtis spahledami, pa starpahm arri kahdas blehau-dseesminas uswissldami ka trihjeja ween. Ne tahki no winneem gulleja kahds firmgalwis, gauschi faslimmis sawā gultinā, kas pee atwehrti lobga stahweja, zaur furru warreja ittin gaischi un skaidri dsirdeht basnizas ehrgeku mihligu skannu un draudses dseedaschanu basnizā, kas winna sirdi gauschi eepre-zinaja. Schis gan pahri reises saweem darba-beedreen ussauze: mihlee brahli un dehli, apdohmajeet jel, ko juhs schinni fwehltā deenā un wehl paschā spreddika-lalkā darreet! Bet tas nelo nelihdeja, tik ween wehl wairak usslebbina ja, warr buht ta firmgalwja wahr-deem par spihti, plohsitees, singeht u. t. pr. Pehz beigteem Deewa wahrdeem bija arri scheem saws darbs apnizzis, tadeht to atstahjuschi, taisijahs ar laiwinu par esaru us kā muischu braukt, kur schehli kā fabrikis, tadeht tee saldi dsehreeni tur dauds lehtali dabbujami, ne kā zittur. Kā dohmahts tā darrihsts. Laiwinā fakahpuschi lustigi singedami par esaru aishvitaaja. Walkars peenahze, bet wehl no teem lustigeem jaunelkeem nekas nebjā us esara redsams. Libds ar walkaru debbehs apmahzehs; naltz

palissa jo tumfcha, sibbeni mette, pehrkons ruhze, esara wilai ta la juhra krahze un leetus ta ar spaineem gahsahs. Ta tas gabje gan drihs wissu naht. Nihtä attal saule ar faiveem jaukeem starreem wissus mihligi no meega mohdinaja; bet no walkar aisbraukuscheem jaunelkeem wehl nebija ne wehst. Ap brohlasta laiku laiwina esara mallai tuhwojahs, un tee jau fenn pee darba waijadsgig strahdneeki pahrnahze. Bet kahdi winni isskattijahs? Drehbes faplebstas klandu klandahm, gihmji un rohlas apsfambatas, bahlt ta lihki, tihi ta Napoleon karra-wihri, kad zaur Beresinas uppi bija zauri peldejuschi. Schis chrmigs isskatts un liktens bija scheem schehltina brahlischeem un kahrschu beedreem schahda wihs lehzees: A. muischä labbi ta ohdi peewillusches, arri wehl keschas ar kahdahm puddelitehm pildijuschi, kahpa attal laiwä un brauze ka plunksch ween atpakkat; wehl ar gan kahdu reisi sawu lihds-nehmumu apshodami un pafmekkedami. Bet ar to wehl nebija deesgan, arri apskattija esaru, kahds tas isskattahs? Tur murdus eeraudstijuschi tohs iswille, siwis isbehra laiwä un paschus murdus sagreese. Pee schihs murdu wilschanas iskritte weenam keschas pulstens, kas nelo wairs negaividams esara dibbenä nogrimme. Par tahdu pulstena nerrestibü nehme tas, kam tas pulstens peederreja, kahdam no faiveem beedreem ais krahga un to eesweede bes schehlastibas esara, kas arri tapat ta pulstens dibbenä nogrimme, bet labs peldetajs buhdams attal augschä usnahza, laiwas gallu (stuhri) ar rohlahm satwehris, galwu pahr uhdent turredams luhsahs: Lai apschehlojabs un glahbj winna dschwibü, bet neweens nelsikahs par to ne dsjedoht, tik kleedse, lai airo us preefschu. — Scho wissu tee diwi laiwineek, kas tohs kundstaus wedde, redsedami, isdohmaja stiki, ta schim strihdim gallu darricht. Winni airoja taisni us to fallinu, kas esara widdü, fazzidami, ta tur buhschoht atpuhstees. Bet tik lihds ta bija sawus reismannaus no laiwinas islaidschi un arr to peldetaju no uhdens willuschi, tad arri bij no fallinas nobst, un brauze us A. muischu atpakkat par nahti pahrgulset. Ta tad nu tee jaunee fallas eedsihwotaji warreja sawa watta buhdami par pulstena iskrishanu, sawa beedra emeschanu esara un laiwineeku stikkeem spreediumu taischt, ko arr gan bija darrjuschi, ta jau winnu munderinsch un wiss isskatts to rihta israhdija. — Ta tad nu bija wissa ta breesmu pilna nahts, us tahs masas, esara widdü buhdamas fallinas jahriwadda, lihds lamehr rihtä attal laiwineeki preebrauza un us mahju pahrvedde. Tikkö pusslihds isschahwejusches no nahts flapjuma, dabbu finnau no A. muischas, ta wisseem teem, kas walkar ar laiwinu us A. muischu aisbraukuschi, jateelohit tublin pee teesas. Sinnenas, par walkarejeem fwehtdeenas darbeem, par murdu sagreeschau un siwju issagschanu A. muischä nonahkuscheem, bija jadohd ta-weeta, fur muggura heidsahs, lai ussflita trihsdesmit.

Mahzees kristigs jaunelli no sehi stahstina sweht-deenas neapgahnicht ar tahdeem darbeem, kas neklahjabs darricht, un tohs wahrdus labbati wehra lilt; Nepeewilletees, Deens neelekahs apfmeetees. — R.

Baggats nabbags.

Pehrnavas aprinki dschwija nabbags wihrs, kam nebij — ta rahdijahs — tik dauds pee rohlas, ta warretu kreeti pa-ehst. Kahdu deen tas sawu krahfni ar wellenahm ta bij salurinajis, un pa agri aiswehris, ta nelabs twaiks gaddijahs istabä, un kurinatajs ar apreibuschu galwu muldeja ween. Kainini un draugi dohmaja, kas tas drihs mirschoht un tadeht sauza trefu, lai winna grabbaschas us-nemmoht. Teesa pee ta atradda 25,000 sudraba rublus staidrä sudrabu naudä un papihrus 15,000 rublus wehrtus. Slimmais palissa wessels un neganti errojahs pahr to, ta winna baggatiba gaismänahkuse un ta no nabbaga wihra palizzis baggats wihrs. Winsch sawa laika ar to naudu tikkai weenu weenigu grehku bij padarrijis, prohti, weenu jaunu zilwelku no rekruscheem ispirzis; zittadi winsch ne graffi nebij isschlehrdis. — R.

Johku stahstinsch.

Dsehrajs: Lai tevi juppis rauj, frohdsineek, taws allus irr skahbs.

Krohdsineeks: Aistaif weenu azzi zeet' un dserr tad, tad allus buhs labs.

(Dsehrajs to darrija un tad pusskapeiku frohdsineekam dewa par allu.)

Krohdsineeks: Nu, kas tad tas? tas allus massa trihs kapeikas.

Dsehrajs: Aistaif weenu azzi zeet', tad ar pusskapeiku buhs deesgan.

Mihlas.

- 2) Beezas allas zaurumä, kro reds laträ laizina, Baggataja gresnumä, Nahbadina mahjänä!
- 3) Saufös wilnös laiwi ibru, Lai arr' wehtra krahz un schaahz, Itt ar knafchu rohlu tihru, Kod arr' uhdens laiwä schahz. Gallä wilni nostahjabs, Stihwi paleek — ispleschahs. Un tu tannas, laftitajs, Gehrbees ta wissbaggatajs!

E. J. S.

Grahmatu finna.

Nupat palissa gattawa un Mahjas weesa drücketaja plates funga bohde pee Schahlu-wahrteem Nr. 24 ir dabbujama schahda grahmata:

Lohpu draugs, jeb dasbas derrigas finnas par lohpu meevas im dwehseles dschwibü un spechkeem. Sarafstijis Ferd. Müller, latviski pahrtulkojis Ernst Dünsberg. 117 lapp, p. — Massa 20 kap.

Scho grahmatinu usteizam par lohti derrigu wisseem zilweleem un ihpachsi jaunem behrneem, kas jau proht lafft; jo te warr mahzitees, ta iltatra no Deewa raddita dschwiba irr jature' wehrtibä un ta zilwelam nau wis brihw ar to darricht pebz sawas patisschanas.

Slud dinas chanas.

Dseesmu-grahmatas ar selitahm sap-
vu mallahm un neselitahm, warr par leh-
talo tirgu dabbuh Ernst Plates bohdē,
us Daugawas tirgu pee Schahku-wahrteem
Nr. 24.

Pecauguschas meitas warr darbu dab-
uh Ernst Plates drīkku-nammā, Marstall-
eela Nr. 20.

Leela klihver-fallā warr krahns- un
muhra-keegelus dabbuh pee fūg-gū-zim-
mermannā.

A. Bühring,

pee kreewu basnizas Nr. 40, Daugaw-mallā.

Sawem drangeem darram finnamu,
ka taggad effam sagahdajušči drīketu
yamahzifchanu, kā seepes jawahra un ka
katram, kas pee mums seepju fahli pirkis,
tahdu yamahzifchanu dohsim lihds. 2

M. un M. Wetterich,
fawā apteeku-prezzi un pehriju-bohdē,
masajā Minz-eela Nr. 2, blakam
Pehtera basnizat.

Karl Jansen schaujamu-rihku magashnuā,

Marstall-eela Nr. 14,

warr dabbuh pehz satra wehlefschanabs
ittin lehti dubbeltsintes, rewolwerus, wif-
fadas mohdēs taisitus, kā arri wiffadus
jalks-rihkus, daschadu svehru galwas un
turklaht ihpaschi peeminnam, ka wifsi tee
schaujamu rihki no tejenes flintu meistera
Th. Brausera ruhpigi irr isprohweti un
pahrlabotti fur waijadfigs, un ka fhis
vats meisteris to pahrdohschana rihko. 2

Grofs un Papenguth wihna pagrabbā

2. Kaula mahjā, pretti Wehrmannu dahr-
sam, warr dabbuh: Spanijas bishofu,
Kanehl-wihnu, balto un farkano Portwihnu,
Muslat Linelli, wezzo Malaga, daschadas
sortes Jamaika rumu, un lehtu Franz-
wihnu un Porteri.

Kaipenes muischā, Maddalenas basnizas
draudsē, teek semneeku mahjas no wiffada
leeluma, var mehrenu makfu pahrdohdas.
Skaidrakas finnas isdohs Kaipenes mu-
schas waldischana. 2

Straupes draudsē, Augstrohses muischā,
teek pahrdohti us dīselu affīshm kātami,
no jauna ohsola rumbas un speekī un no
ristiga meistera (Stellmacher) taisiti ratti;
turpatt arri teek pahrdohdas no ohscha
kohka taisitas muzzas no 100 un wairak
stohpeem leelas. Pirzeji warr katā laikā
peeteiktees pee muischas waldischana. 1

A. Bühring,
pee kreewu basnizas Nr. 40, Daugaw-mallā.

pahrdohd Eduard Bruns & Co.,
Rihgā, leelā pils-eela Nr. 14.

Steiermarkas patent-iskaptes,
taifnas un lihlas, no kaufta tehrauda ar
selta raksteem un ar Chystreiku Keisera valsts
ehrgli, kas pahre wiffahm zittahm labba-
fas tādehk, ka tabs ilgi warr bruhkeht un
irr affakas ne kā wiffas zittas iskaptes,
warr dabbuh par lehtu tirgu tai tehrauda
prezzi bohdē pee. 1

George Uckfche,
Selgawā, appalch kolonadeem № 110.

**5 prozentu jaunois usdewe-
sapihrus,**

(Prämien-Obligazioni.)

(Plima islohschana tai 1mā Juli f. g.),
un arri wiffadus zittus papihrus, kas
labbi rentes nefs, kā: Insfriyziones,
Krohna-Bant-Billetes, Tresorfchein, Widsemnes un Skursemnes Pfandbriefes
u. t. pr. pehrl un-pahrdohd pehz satra laika
wehrtibas fawā kantori Rihgā, kalku-eela,
Londones trakteer, appalchajā tāhchē 2

C. S. Salzmann.

Pagahjuschi usbraunkhanas-deenā irr
weens maiss melns funnihts ar baltahm
frukthim un itt ihfu asti no Littin mu-
schas, Wallas freise, nollihdis. Kas to
atradis nodohs tai pahschā muischā, dab-
vus peenahlamu gohda-alqu. 3

buhs peenahlamu gohda-alqu.

1 fawā lappa ristihi nahls rohks.

Jelgawas Ahr-Rihgā Bōnken-fallā irr
diwas mahjas ar kartuppelusemmi pah-
dohdas. Klahtakas finnas turpat tai
mahjā Nr. 68. 3

Daschadas sortes maiju no wiffada lee-
luma, dubbultus un weenlahrshu, kā arri
maijs audelku un daschadu rupju audelku
preeksh leetu eepalkaschana, kā arri rup-
jus deegus preeksh maiju aufchana, pah-
dohd

Alberts Drefcher,
Jelgawas Ahr-Rihgā.

Pee fwarreneefka.

Tai

jaunā fahls- un filku-bohdē,
kas eetaisita Rihgā, Lomanoffowa nammā,
pretti jaunajeem linnu-fwarreem, warr par
to lehtako taifnu makfu dabbuh fabli
un filkes pa leelahm un pa masahm
dakkahm, kā tik katram patihk to prezzi
pirkt. Bobdes fungus apfebla, katram zil-
welam, lai tas buhtu augsts woi sems,
un woi tas pehrl muzzu, woi poħdu fahls,
wesselu muzzu, woi weenu paħchu filk,
woi vats flakt buhdams, labbu un ristihi prezzi
dohd par ristihi un taifnu makfu un ar
katru fatiktees miħligi un kā peenahkabs.

Zehswaines (Sesswegen) drāndē, ne-
tahk no basnizas irr eetaisijushehs jauna
apteekie, kā semju laudis, ne ween
tee apkahreji, bet wifsi, kas tik warr aib-
neeget, warr dabbuh wiffas ne ween no
dottereem parafitħas, bet arri zittadas
sahles, kā apteekes meħd pirkli un proħbi,
par to paħchu tirgu, kā tħas matħa Rihgā.

Apteeka fungus fohla għadha, kā wi-
nam labba un ristihi prezze ween buħ-
un ka kritis ar wiċċa prezzi un apdeene-
schana warrehs buħt pilnā meerā. — Ap-
teeka fungus Eugen Kreitenberg arri u-
remmabs peenem "Mahjas weesa" ap-
stelleżchanaus us nahlamu puġgieddu, par
to paħchu tirgu, par 60 kap. f., kā tħ-
Rihgā apstellejams, un għadħabs, kā katram
fawā lappa ristihi nahls roħks.

Prezzi-tirgus Rihgā, tai 23. Juni 1865.

M a f f a j a	Sudr. Nub.	Kap.	M a f f a j a	Sudr. Nub.	Kap.
Linni, krohna . . . . . par birkawu	— lihds 49	—	Meschu putr. par jaunu puħru (20 garn.)	2 r. 75 l.	lihds 3
" bralla	47	"	Kartuppeli		1
" dreiband	—	—	Kveesħu milti, par 2 1/2 puħr. jeb 100 mähr. 4 "	50 "	—
" vjs dreiband	36	39	Mudu milti	2 " 20 "	2 40
" Wids. dreiband	34	—	Sweest	par puddu	10 50
" dreiband, bralla	—	23	Wafls	" " "	—
Kaneppes, Widsemnes	—	—	Tau fu ġivezzes	" " "	6
Seħlu linn'feħħlas, kroħaq . . . . . par " muzzu	—	10	Nitu willa	" " "	—
Toħra linn'feħħlas, bralla	—	50	Tabala	par birkawu	18 50
Kwiesħi par jaunu puħru (20 garniż.)	4 r. — l.	8	Delfse		18 21
Meesch	1	60	Seepes		38
Rudji	2	20	Silkes, legħidu muzzu		11 50
Aujas	1	20	" preeħħu muzzu		11 25
Sirni	2	75	Sahls, wiffas sortes par muzzu jeb 10 piddiem		6
Aufu putraini	5	—	Umnisa fahls	6	25
Grisku putraini	4	50	Seens, par birkawu	6	—

Lihds 25. Juni pee Rihgas irr atnahħuschi 970 fuggi un aissgħajuschi 800 fuggi.

Aħiġiġedda redakħeis A. Leitan.

No jensurex atweħleħi.

Drisħħis pee Ernst Plates, Rihgā.

Rihgā, 26. Juni 1865.